

Autorki i autorzy artykułów

Krzysztof Baniak, podharcistrz Związku Harcerstwa Polskiego, członek Rady Chorągwi Krakowskiej, szef Międzyhufcowego Zespołu Kadry Kształcącej GoNT, laureat nagrody II stopnia XI edycji Ogólnopolskiego Konkursu im. hm. Olgierda Fietkiewicza na prace naukowe o tematyce harcerskiej w kategorii Praca Magisterska. Wśród zainteresowań badawczych wymienia zarządzanie kapitałem ludzkim, w szczególności w organizacjach non profit, zarządzanie kompetencjami i zagadnienia związane z motywacją oraz z gospodarką senioralną.

Julian Borkowski, historyk, kustosz Muzeum Warszawy, współautor wystaw poświęconych: obronie Warszawy we wrześniu 1939 roku, okupacji i Powstaniu Warszawskiemu, kurator Gabinetu Relikwii w Wystawie Głównej „Rzeczy Warszawskie”; kierownik Archiwum Stowarzyszenia Szarych Szeregów w Muzeum Harcerstwa, Wiceprzewodniczący Oddziału Warszawskiego i członek Zarządu Głównego Stowarzyszenia Szarych Szeregów; członek Komisji Historycznej Chorągwi Łódzkiej ZHP. Autor opracowania pt.: „Działalność konspiracyjna harcmistrza porucznika Edwarda Zürna „Jacka Gniewosza”, wyd. Chorągiew Zachodniopomorska ZHP i Oddział Szczecin Stowarzyszenia Szarych Szeregów (Warszawa-Szczecin 2024). Autor lub współautor licznych opracowań, relacji, wspomnień, materiałów w publikacjach zwartych, artykułów w czasopismach. współautor nazwisk poległych Powstańców Warszawskich na Mur Pamięci przy Muzeum Powstania Warszawskiego; współautor treści tabliczek na Kwaterze Harcerskiego Batalionu AK „Zośka” na Cmentarzu Powązki Wojskowe w Warszawie; współautor listy zamordowanych, pochowanych na Cmentarzu w Palmirach. Odznaczony: Brązowym Krzyżem Zasługi (2017), Medalem „Pro Patria” (2014), Odznaką honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2017), Honorową Złotą Odznaką za pracę społeczną i zasługi dla Warszawy (2012), Odznaczeniem Pamiątkowym za zasługi dla „SZŻAK” (2019).

Jakub Deląg, harcmistrz, absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie na kierunkach Turystyka i Rekreacja (licencjat) oraz Kultura Fizyczna Osób Starszych (magisterium). Doktorant w Szkole Doktorskiej Akademii Kultury Fizycznej w Krakowie. W latach 2017–2021 komendant Łódzkiego Hufca Harcerzy „Szaniec” ZHR, od 2021 do 2023 roku członek komendy Łódzkiej Chorągwi Harcerzy ZHR, od maja 2023 r. Komen-

dant Małopolskiej Chorągwi Harcerzy im. Andrzeja Małkowskiego. Autor artykułów poświęconych historii ZHR oraz kulturze fizycznej w harcerstwie oraz współautor publikacji poświęconych wpływowi aktywności fizycznej na pacjentów onkologicznych. Z zamiłowania sportowiec oraz kolekcjoner odznak harcerskich, zawodowo trener i szkoleniowiec nordic walking.

Kamil Długajczyk, przewodnik, student na Wydziale Mechanicznym Technologicznym Politechniki Śląskiej. Zainteresowania badawcze skupiają się na odlewnictwie artystycznym oraz przeróbce materiałów metalowych z wyszczególnieniem metali nieżelaznych. W ZHP pełnił funkcję komendanta Śląskiego Kręgu Akademickiego „Maszkety” oraz przybocznego 7 MGZ „Niedźwiadki Uszatki” a aktualnie pełni funkcję zastępcy komendantki Hufca ZHP Mysłowice ds. programowych i pracy z kadra.

Aleksandra Frątczak-Piotrowska, przewodniczka w Związku Harcerstwa Polskiego, magister. Zastępczyni komendantki Hufca ZHP Warszawa Wawer do spraw programu. Absolwentka Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego. Czynna nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej. Interesuje się literaturą dziecięcą oraz metodami aktywizującymi w edukacji, w tym stosowaniem doświadczeń instruktorów harcerskich w placówkach oświatowych.

Eugeniusz Loska, harcmistrz, magister, biolog, prowadzi własną działalność gospodarczą. Hobbistycznie zajmuje się historią harcerstwa. Autor „Kroniki górnośląskiego harcerstwa 1920-1939” (Kraków 2024). Mieszka i pracuje w Tychach.

Adam Massalski, harcmistrz, profesor zwyczajny, doktor hab., doktor h. c. Kielczanin od urodzenia; historyk oświaty, nauki i kultury, pracownik Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach, wiceprzewodniczący Rady Naukowej Instytutu Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk im. Birkenmajerów w Warszawie. Studia ukończył w 1965 na Uniwersytecie Jagiellońskim; stopień doktora uzyskał w 1972, a dr hab. - w 1984. Od 2001 jest profesorem tytularnym. Przez pół wieku związany z Wyższą Szkołą Pedagogiczną, Akademią Świętokrzyską, Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach, gdzie był rektorem w latach 1999-2005. Wypromował kilkuset magistrów i kilkunastu doktorów. Jest auto-

rem ponad 400 publikacji, w tym 20 książek z zakresu historii szkolnictwa, nauki i dziejów regionalnych. Był senatorem RP VI i VII kadencji, przez 21 lat prezesem Kieleckiego Towarzystwa Naukowego, a w latach 2007-2013 – przewodniczącym Związku Harcerstwa Polskiego. Jest członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i Towarzystwa Historii Edukacji. Został odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim Polonia Restituta.

Hanna Murawska, harcmistrzyni od przeszło pięćdziesięciu lat, przez ponad trzy dekady związana z Ursusem. Wieloletnia wolontariuszka i instruktorka Muzeum Harcerstwa w Warszawie. Wraz ze śp. Druhem podharc mistrzem Andrzejem Pokrzywą – zorganizowała filię muzeum w macierzystym środowisku.

Andrzej Pokrzywa (1935-2024), podharc mistrz, związany z harcerstwem od 1946 roku. Ponad 20 lat temu współtworzył, a następnie – stanął na czele Harcerskiego Kręgu Seniora im. hm. Jana Kucharskiego. Zainicjował akcję zbiórki pamiątek harcerskich dla Izby Pamięci Hufca ZHP Ursus-Włochy. Do samego końca współprowadził filię muzeum w Ursusie, był długoletnim wolontariuszem i instruktorem Muzeum Harcerstwa w Warszawie.

Tomasz Rejmer, harcmistrz. Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, pedagog. Zastępca komendanta Chorągwi Kieleckiej im. Stefana Żeromskiego. W latach 2016-2022 komendant chorągwi. Od lat animator kultury zaangażowany w jej rozwój na terenie Kielc i województwa świętokrzyskiego. W 2007 r. rozpoczął pracę w strukturach Domu Kultury „Zameczek” obejmując funkcję kierownika Ośrodka Kultury Białogon. Od 2022 r. – dyrektor Domu Kultury Białogon. W latach 2016-2022 – komendant Międzynarodowych Harcerskich Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej. Od 2023 r. – zastępca komendanta Festiwalu.

Andrzej Rembalski, harcmistrz, doktor, historyk. Emerytowany nauczyciel akademicki w Wyższej Szkole Handlowej im. Bolesława Markowskiego i Wszechnicy Świętokrzyskiej w Kielcach. Były komendant Hufca Kielce-miasto i zastępca komendanta Chorągwi im. Stefana Żeromskiego. Komendant akcji „Ciekoty” związanej z poznawaniem przez młodzież życia i twórczości pisarza. Organizator i komisarz wystaw historycznych o tematyce harcerskiej na Światowym Zlocie ZHP

w Zegrzu w 1995 r. oraz w placówkach muzealnych i kulturalnych Kielc. W latach 1981-2018 przewodniczący Komisji Historycznej Chorągwi. Autor prac zwartych i artykułów poświęconych problemom harcerstwa, ludziom nauki i kultury oraz historii regionu. Laureat nagrody miesięcznika „Harcerstwo” za twórczy wkład w pracę nad dziejami ruchu harcerskiego.

Tomasz Ściborowski, podharc mistrz, elektronik, zajmuje się amatorsko dziedzinami pokrewnymi historii, zainteresowaniami obejmuje głównie okres dwudziestolecia międzywojennego i dzieje harcerstwa. Autor kilku publikacji i opracowań dotyczących dwudziestolecia, m. in. dla IPN i Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie; autor publikacji „Rodzina Andrzeja Juliusza Małkowskiego – między fikcją a rzeczywistością” oraz niepublikowanego dotąd opracowania historii 37 WDH. W ZHP od 1968 roku, najpierw w 243 WDHiz, od 1973 roku w 37 WDH im. Szymona Mohorta (m.in. drużynowy i komendant szczepu), później komendant kręgu instruktorów drużyn wodnych w Hufcu Warszawa-Praga-Południe. Członek Kręgu Instruktorów Harcerskich im. A. Małkowskiego (KIHAM). Za działalność na rzecz odnowy harcerstwa w 1984 roku został zwolniony z pełnionych funkcji w ZHP, a 37 WDH rozwiązana przez komendanta hufca. Po odnowieniu kontaktów harcerskich inicjator, a następnie komendant „Smaragdowego” Kręgu Seniorów 37 WDH im. Mohorta.

Piotr Toczyski, doktor socjologii (IFiS PAN), mgr psychologii (UW). Autor prac z dziedziny cyfrowej pedagogiki mediów afiliowanych przy APS im. Marii Grzegorzewskiej, gdzie kieruje Zakładem Socjologii Mediów i Komunikacji Społecznej. Pełnomocnik Rektora APS ds. komunikacji strategicznej i rozwojowej. Autor książki „Jak mit jednocyj Europej?” (Collegium Civitas) i kilkudziesięciu artykułów internetoznaczących rozwijających zagadnienie sztuki życia publicznego w warunkach cyfrowej transformacji mediów. Międzynarodowy konsultant najlepszych praktyk Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i Komisji Europejskiej, w której dwóch grantach kieruje badaniami w działaniu na rzecz publicznego zdrowia psychicznego. Przed maturą zaangażowany w działalność śródmiejskich hufców ZHP przekształconych w Stowarzyszenie Harcerskie. Wcześniej miał przez trzy lata kontakt z pedagogiką harcerską hm. prof. Andrzeja Jaczewskiego, od którego otrzymał w Ropkach Krzyż Harcerski. Opisał te do-

świadczenia w tekście „Od pedagogiki europeizacji do andragogiki srebrnych treści cyfrowych”.

Kazimierz Tyniów (1921-2008), urodzony we Lwowie. Uczęszczał do Państwowej Szkoły Technicznej w Snopkowie. W 1931 r. wstąpił do 2 Lwowskiej Drużyny Harcerzy Łączności im. R. Traugutta, gdzie był zastępowym i kierował plutonem przy PST oraz zdobył stopień Harcerza Orlego. W czasie okupacji należał do ZWZ-AK, przechowując broń, obsługując krótkofalówkę, śledząc ruchy wojsk i dokonując sabotaży. Po odbyciu służby wojskowej w LWP w latach 1944-1946 ukończył studia na Politechnice Wrocławskiej i pracował w Gliwicach jako inżynier mechanik. W roku 1981 przeszedł na emeryturę. Od roku 1983 był członkiem i kronikarzem Kręgu Dawnych Instruktorów „Wiarus” przy komendzie Hufca Ziemi Gliwickiej w Gliwicach, w którym działając, zdobył stopień podharcmistra. Należał także do Harcerskiego Kręgu Obrońców Lwowa 1939, działającego przy komendzie Krakowskiej Chorągwi ZHP.

Janusz Wojtycza, harcmistrz, historyk, doktor hab., profesor Krakowskiej Akademii im. A. Frycza Modrzewskiego, członek Rady Muzeum Harcerstwa w Warszawie, rady redakcyjnej i redaktor naczelny „Harcerskiego Słownika Biograficznego”, zespołu redakcyjnego „Małopolskiego słownika biograficznego uczestników działań niepodległościowych 1939-1956”, współpracownik redakcji „Polskiego Słownika Biograficznego”, zastępca przewodniczącego Komisji Historycznej Krakowskiej Chorągwi ZHP. Zajmuje się historią wojen i wojskowości, historią oświaty i wychowania oraz biografistyką. Autor lub współautor 8 monografii i 5 skryptów, redaktor lub współredaktor 9 tomów słowników, 18 prac zbiorowych, 18 edycji źródeł, 4 bibliografii i 19 prac innych autorów, autor licznych artykułów oraz kilkuset haseł encyklopedycznych i słownikowych dotyczących wymienionych zagadnień.

Krzysztof Wojtycza, harcmistrz, magister inżynier elektryk. Członek ZHP od 1958 roku, najpierw w 23 KDH-y (drużynowy 1961-1963), od 1964 roku związany ze Szczepami Lotniczymi 19 KDH (drużynowy w latach 1965-1968, komendant Szczepu Lotniczego „Gwiaździstego Szlaku” 1968-1975), potem m.in. członek komendy Hufca Kraków-Kleparz-Łobzów (1966-1972), zastępca przewodniczącą Komisji Rewizyjnej hufca Kraków-Krowodrza (1973-1977), członek Komisji Historycznej Krakowskiej Chorągwi ZHP (od

2000 r.) Komendant 20 obozów harcerskich. Jeden z inicjatorów Harcerskiej Akcji Schronisko realizowanej przez Hufiec Kraków-Krowodrza, w wyniku której została zaadaptowana na schronisko baczówka pod Durbaszką w Małych Pieninach. Przewodnik GOT i Turystyki Pieszej. Autor serii monografii hufów krakowskich, artykułów i biogramów, m.in. w *Harcerskim słowniku biograficznym*, a także przewodników turystycznych, m. in. serii trzynastu kieszonkowych przewodników po górach Polski i okolicach Krakowa (w tym *Harcerskie miejsca pamięci na terenie Krakowa*).

